

"אנחנו נתפשים ברחבי העולם כמדינה מנצלת, שלא שומרת על זכויות האזרח, עולם האמנות לא אוהב אמנים שמגיעים ממקומות כמו שלנו וזה משפיע על הביקוש לעבודות של האמנים המוכשרים. עולם האמנות הוא לא סלחני כמו עולם העסקים. בתחום הכלכלי, כשבאים לסגור עסקת מיליונים, כל הבעיות האתיות נעלמות. באמנות יש הרבה מאוד רגש"

ולסיום, מי הם האמנים הישראלים העכשוויים שהיית מסמן כ"מבטיחים"?
"כיום יש שלושה-ארבעה אמנים צעירים ומבטיחים שהם ללא ספק בדרך הנכונה להצלחה גדולה. יש את סיגלית לנדאו שהיא אמנית תשובה מאוד שלא מפחדת לגעת בסוגיות קשות כמו המאבק היראלי-פולסטיני והחיים שלנו. היא נותנת לשאלות האלה ביטוי מאוד רחב בעבודתה, שכוללת פסלים של אנשים עירומים מעור. מירי סגל היא עוד אמנית צעירה ומבטיחה ששאלות המון שאלות על האמנות דרך האמנות ומתמקדת באשליה מול המציאות. עדי נס עושה עבודות יפות מאוד ואסתטיות והוא שומר על רמה גבוהה של יצירה לאורך השנים. להבדיל מהשמות שהזכרתי, הוא לא נחשב בעיני כפורץ דרך, הוא לא המציא שפה חדשה, אבל הוא מתפתח כל הזמן ומעניין לעקוב אחריו. אמן שאני מאוד אוהב את עבודותיו הוא אליעזר זוננשטיין שפיתח שפה ציורית חדשה ששאובה מעולם הנרפיקה. הוא יוצא בעבודותיו נגד מבקרי האמנות ובתי הספר לאמנות, והוא מאוד מקורי ויצירתי. אלה אמנים צעירים שהם בעיני כמו סטארטאפיסטים, הם יוצרים שפה חדשה וזה מה שהופך אותם למיוחדים מבין עשרות השמות הפועלים".

שיו הוא הפך לכוכב בינלאומי שמעצב תיקים עבור לואי ויטון. כשאתה יודע שעבודה שקנית הכפילה את ערכה במאות אחוזים זה הופך לקיק פנימי ואיזה תה אומר לעצמך 'שיחוקת אותה'.
אז חזרנו לעניין הרווחים הכספיים.
"הרווח שלי ממכירות תמונות הוא לא על מנת שאלך ואקנה לי ב.מ.ו., אלא על מנת שאוכל לשפר את האוסף שלי. אצלי 'הרווחים' של קנייה ומכירה הולכים לאמנות".
איך מתקבלת ההחלטה על מה או על מי להמר?
"קשה להמר בתחום האמנות לטווח ארוך. לא פעם ישנם אמנים מצליחים שזוכים בפרסים, בכתבות ענק ובפרגון גורף שגורם לרכישות רבות של עבודותיהם, ואז הם מחליטים לנסוע לחו"ל, להגדיל את טווח הפעולה שלהם ואיכשהו נעלמים שם. כרגע עולים לי בראש שמות כמו מרים כבסה, ניר הוד ודיתי אלמוג שמאוד אהבתי אותם בתחילת דרכם, אבל מאז שהם נסעו מעבר לים הם נעלמו לי מהעין. החוכמה היא לשמור על קשר עם הארץ, להציג גם פה ולשמור על קשר עם החומרים והנושאים שיוצרים את הטריגר לעבודה. מיכל רובנר היא דוגמה מצוינת למישהי מקומית שפרסה כנפיים, עושה חיל בארצות הברית וברחבי העולם ועם זאת שומרת על קשר עם הארץ".

קיים או הגדרות; השינויים באמנות וכורמים הם כל כך מהירים שקשה בכלל לעקוב אחרי הדבר החם. אנחנו חיים בעולם שמחפש כל הזמן קיקים חדשים ושלא נשאר בו זמן לחוות. אנחנו כל הזמן רוצים להיפתע ולהתרגש, ואנחנו כבר לא מחוברים לחוויות. וזה טוב או רע?
"זה אכזרי, אבל זו רוח התקופה. הכל מהיר ועכ"שווי כמו באינטרנט. החיים והאמנות זורמים בקצב בים שלא היינו רגילים אליהם בעבר. קח לדוגמה את הסרט 'מטריקס'. הוציאו את החלק השני וכמה חודשים אחרי זה כבר הוציאו את החלק השלישי. פעם היית מחכה לסרט המשך שנה או שנתיים. היום כל שלושת הסרטים יוצאים בשנה אחת. זה כבר לא קולנוע, זו טלוויזיה. הכמיהה למשהו חדש ממכרת, ועולם האמנות מייצר כל מיני ניגונים, כשי תקופת הזוהר של האמנים היא קצרה ומוגבלת".
אתה מדבר על האמנות הישראלית בהתרגשות רבה כשאתה עצמך איש עסקים שפועל, כדברייך, בעולם "קר מרגשות". מאיפה האנרגיות האלה?
"אספן הוא כמו ילד, רק שבמקום לאסוף קלפים הוא אוסף דברים אחרים, ויכול להיות שלוקח לי הרבה זמן להתבגר. האוסף בחלט מצליח לרגש ואני מכיר הרבה אספנים שחיים בתוך המחסנים שלהם עם האוספים שלהם וקצת מאבדים מהמציאות. מצד אחר, אספן טוב הוא גם קצת איש עסקים, קצת איש סטארטאפ. כמו שאנשי ההייטק מסוגלים לחשוב איך ייראה הטלפון הסלולרי הבא ולעשות מזה 'קר פה', אספנים טובים מסוגלים לזהות את האמן המדובר הבא עוד לפני שהוא יודע שהוא כזה".
אז בשורה התחתונה, אספנות זה עסקים?
"ללא ספק זה עניין של רכושנות, כוחנות וידע. אני יכול להגיד לך שהקיק הכי חזק שלי בתור מי שמתעסק עם אמנות עכשווית זה ללכת ולמצוא את האמנים שבתוך שנה-שנתיים יהיו הכוכבים הבאים. לדוגמה, לפני שנתיים קניתי עבודה של אמן יפני בשם טאקשי מוראקמי (העבודות מושאלות בימים אלה למוזיאון תל אביב - י.א.). אף אחד לא הכיר אותו ולקח לי שבועיים ללמוד את שמו. והנה עכ"ו